

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Francisci Xaverii E Societate Iesv Indiarvm Apostoli Novarvm Epistolarvm Libri Septem

Francisco <de Javier>

Romæ, 1667

Epistola III. Francisco Mansillæ Societatis Iesv.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46129](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46129)

bolo, cum aliquâ distinctiori memoriâ Passionis, Mortis & Resurrectionis Christi.

EPISTOLA III.

Francisco Mansillæ Societatis IESV.

Multùm me iuvit cognoscere de te quæ tuæ isthinc literæ docuerunt, ex quibus perspexi quantus è tuis laboribus fructus existat. Fortunet utinam, cui servimus Dominus, istam in posterum quoque sedulitatem tuam, viresque benignè sufficiat, quibus par esse possis continuandæ contentioni, promovendoque è bono semper in melius negotio, forti perseverantiâ, & obstaculorum ærumnarumque, quæ se cumque obijciant, plenè victrici. Vexari opprimique Christianos cum à Gentilibus, tum etiam à Lusitanis dum audio, facere non possum quin penitus animo convulnerer, pro rei atrocitate atque pernicie. Quamquam me quidem, si, quod ajunt, usu hebetaretur aculeus istiusmodi dolorum, obduxisse jam pridem callum, assiduo talium sensu, oportuerat. Sed nescio quomodo inutilem experior huic levando malo medicinam consuetudinis & temporis:

G

ris:

ris : quotiesque vel præfens video , vel alicunde fio certior , agi ferrique indignissimis injurijs , etiam quorum minimè decebat , tenellos Ecclesiæ foetus , quos in istâ novitate ac quasi infantiam susceptæ religionis , foveri potius blanditijs majorum natu Fratrum , quàm ipsorum aut destitui contemptu , aut violari maleficijs par fuerat. rapi discerpique feris incurfibus , quos nulli nostri ad protegendum conatus retardare , nedum eluctari , satis queunt , miserrimâ discrucior ægritudine , cordoliumque istud intimè vellicans mecum quocumque circumfero . Cognovi ante hos tres dies literis Patangatinorum , flagitiosissimum plâgium raptarum à quibusdam Lusitanis Punicale Servarum . Accepto diro nuncio , statim scripsi Colanensi , & Cocinensi Proëpiscopis , enixè rogans , ut propositis majorum excommunicationum minis , publicè inquirent , qui nam isti raptores fuerint , quo nominatim agnitis extorqueri præda , & infligi pœna quam leges jubent , ad cæterorum exemplum queat . Matthæo ne omittas suppeditare quidquid ad vestitum est opus ; tum cæterâ comitate paternæ indulgentiæ enitere , ut puerum tibi devincias , sic efficiens , ut tecum libenter vivat.

vat . nam cum is liber & sui juris sit , affi-
 gi nostro convictui , alijs quàm benevolen-
 tiæ vinculis nequit . Equidem dum mecum
 erat dabam sedulam operam , ut cunctis
 eum propè materni amoris significationibus
 tenerem : quod & te imitari magnoperè ve-
 lim . In tuâ interpretatione Apostolici Sym-
 boli est de quo te arbitrèr monendum . non
 benè istis verbis *Credo in Deum* illa popula-
 ris hujus linguæ substituis *Enaquoenum* .
 nam vox *venum* Gentili hâc Idiomate signi-
 ficat *volo* . Vides autem profectò quàm non
 conveniat dicere : *volo in Deum* . quare cen-
 seo pro *venum* usurpes *Vichuam* . Hæc enim
 vox Latino verbo *Credo* in hujus Gentis ser-
 mone respondet . Præterea in articulo ejus-
 dem Symboli quo de Christi Passione agi-
 tur , cave utaris vocabulo *Vao pinale* . nam
 harum usu gentium tali voci subest quædam
 notio coactionis . Christus autem non co-
 actè , sed sponte & liberâ voluntate passus est .
 Quando isthuc pervenerint qui è Piscariâ
 transmigrant , quamprimùm invises eos qui
 ex ipsis ægrotant , circumducens tecum per eo-
 rum casas Puerum qui super illos recitet oratio-
 nes quas habes designatas in mandatis tibi à me
 scriptò traditis . His expletis tu ad extremum ,

Evangelij comma solitum tali occasione dici, semel pronunciabis. de cætero memineris multâ semper significatione caritatis cum hac Gente agere, studiosè affectans mutuam erga te ipsorum benevolentiam allicere. delectaret me si nunciaret: neminem jam ex illis Oracram bibere; neminem Pagodes sculpere; accurrere universos Dominicis diebus ad recitationem Precum. nec ubi fortè minus hæc semper ad votum successerint, frangamur animis; utique reputantes: Si jam tum ex eo quo primùm hæc miserrima Gens Christo nomen dedit tempore, sedulos semper ad latus Magistros habuisset, qui eam, ut tu nunc facis, necessaria docerent; nec illos haud paulò quàm sunt, meliores modò Christianos fuisse futuros. Largiatur utinam Tibi Dominus Noster tantum consolationis in hac vitâ, & gloriæ in futurâ, quantum ipsi mihi cupio. Vale. Manapare VI. Kal. Aprilis AN. CIOIOXLIV.

Tuus in Christo Amantissimus Frater.

Franciscus.

EPI-